

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. október 2. csütörtök

68. szám.

Mennyire hatvanhetes az Országos Alkotmánypárt.

Az országos alkotmánypárt, mely a zempléni csatavesztés után teljesen tisztában lehet az ország közvéleményével, semmi esetre sem tekinthető 67-es ellenzéknek. Igaz, hogy vezére 67-esnek vallja magát, de vajjon 67-esnek tekinthető-e pártja?

Bizonyára maga sem tekinti 67-esnek pártját, nem is tekintheti annak, amidőn maga kijelenti, hogy pártjához való tartozásnak nem szükségképeni előfeltétele a 67-es alap elfogadása, s midőn a párt — ha nem is kizárólag — de elvitathatlanul tulnyomó többségében olyan frakcióból alakult, mely azelőtt kizárólag 48-as közjogi alapon állott, s amelynek tagjai elveik fentartása — de felfüggesztése — mellett csatlakozott az új párt zászlaja alá.

Jellemző a párt 67-es voltára a programnyilatkozat következő bevezetése is: „Különböző közjogi felfogású egyénekből álló értekezlet — egységes pártot alakít.” Aki tehát súlyt és jelentőséget tulajdonít Andrassy Gyula mai politikai szerepének, annak szemelőtt kell tartania, hogy olypárthoz tartozik, olyan pártot vezet, mely a közjogi hitvallás tekintetében nem egységes, melynek tagjai 67-esek és 48-asok vegyesen. Ebből pedig világosan következik, hogy Andrassy Gyula politikai pályájának egyetlen fix pontja is megszűnt, vagyis maga a vezér sem ragaszkodik mereven többé a 67-es vezérelvekhez. Ő ennek a vegyes közjogi felfogású pártnak az élén lecsuszott a 67-es alapról.

Az országos alkotmánypárt tehát kifejezetten és leleplezetlenül a hajdan diestelenül kimult koalíció vezérelveit és taktikáját tette magáévá, mert aulikus és mindenre felkinálkozó programmal egy olyan párt alakult, melynek a neve 67-es, de tagjai nagy részben 48-as közjogi alapon állanak. Vajjon hogy lehetséges ez, s ha már így van, ugyan mi értelme lehet az ilyen alakulásnak, kérdezhetné mindenki, aki a politikában is bizonyos elvszilárdságot, vagy pláne nyílt színvallást követel.

A dolog igen egyszerű. Felfelé kínálják a kindent liferálni kész 67-ességet, lefelé pedig hirdetni fogják a vad, intranzigens kuruc 48-asságot.

Hát vajjon a koalíciós kormány egyebet tett-e? Vajjon a koalíciós kormány nem-e volt felfelé 67-es, lefelé pedig törhetetlen 48-as?

A felfelé való hazug 67-esség és a lefelé való még hazugabb 48 asság: ez Andrassy pártalakításának egyetlen, tisztán

kidomborodó jellemvonása. Amit a koalíció megcsinált gyakorlatban és nagyban, azt igyekszik ő most megismételni elméletben és kicsinyben. De míg a koalíció alatt meg volt az a mentségük, hogy ez a hazug állapot, mely végül a pártok teljes felfordulásához vezetett, különböző pártok kompromisszumának szükségéből folyt: az egységes pártnak már ez a mentsége sincs meg. Amit akkor Andrassy szükségből és kényszerűségből túrt, hogy t. i. az ő kormányzatát támogató többség mást csináljon felfelé és mást hirdessen lefelé, azt most tudatosan, megkonstruáltan, intézményesen csinálja. Ő maga alakította meg azt a pártot, amelynek bevallott célja: mást hirdetni felfelé és mást lefelé.

A „különböző közjogi felfogású egyének“ pártjának vezére tehát megszűnt 67-es lenni és evvel politikai hitelének egyetlen épen maradt garanciáját is elvesztette. Nem bizhat benne senki, sem fenn, sem lenn.

Elvégre is az olyan pártalakulást, melynek eredménye egy komoly ellenzék, melynek reális, megvalosítható és valóban az ország jólétét szem előtt tartó programja van, egy olyan pártalakulást, melynek eredménye egy hivatalos magasztalan álló ellenzék, amely törvényhozási kötelességét pontosan és lelkiismeretesen teljesíti, mely alkotmányos küzdelmét ott, ahol annak helye van — a parlamentben — s azzal, amivel annak helye van — az érvek és indokok sorozatásával — de nem technikázással, trombitával meg sipokkal, vivja meg, nemcsak az ország, de maga a munkapárt, sőt a kormány is örömmel üdvözlölné, mert a munkapárt és a kormány is csak a nemzet javát akarja előmozdítani, s egy ilyen ellenzékben, ha az politikai ellenfele is, csak segítőársát látná a haza és a nemzet közjólétére irányzott törekvésében.

Ez az ujjabellenzék azonban ezekkel az atributeumokkal felruházottnak nem tekinthető, mindazonáltal nyíltan és határozottan azzal a jelszóval veszi fel a küzdelmet, hogy célja a kormányhatalom elnyerése. Hisz elvégre minden ellenzéknek ez a végcélja, de másutt az ellenzék ezt elveinek megvalósítása árán iparkodik elérni, az új párt ugy látszik a régi jelszavakkal, melyeknek értéke felől már régen tisztában van az ország közvéleménye.

Városi közgyűlés.

Miként lapunk előző számában tudattuk Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága pénteken f. hó 26-án délután 4 óraok. Matkovits Béla főispán elnöktele alatt tartotta rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatán kétségkívül a legfontosabb tárgyként szerepelt a városi házipénztár szegény- és nyugdíjalap 1914. évi költségelőirányzatának megállapítása, bizonyára csekélyebb jelentőségű tárgynak tekinthető ennél a DMKE. ujvidéki osztályának segélymegszavazása iránti kérvénye és mégis amíg a költségvetést úgyszólván vita nélkül egyhangulag elfogadta a közgyűlés, addig az említett segélyezési ügy tárgyalása több mint egy óráig tartott a közgyűlés idejéből. Ugyanis a DMKE. ujvidéki osztálya 6 évre és évenként 500 K segélyt kért, mely kérelmet a városi tanács elutasítandónak javasolt, mivel az osztály alapszabályszerű céljaitól eltért és az egyesület gazdasági viszonyai kivívták a kritikát. Dr. Xubinyi Károly hosszas beszédben támogatta a tanácsi javaslatot és iparkodott, ami azonban semmiképp sem sikerült neki, annak indoklását megcáfolni. Dr. Lusztig Nándor ugyancsak a segély mellett tört lándzsát, de dr. Szlezák Lajos országgyűlési képviselő meggyőző érvekkel bizonyította a tanácsi javaslat indoklásának alaposágát és helyességét, úgy hogy a közgyűlés tulnyomó többsége néhány szavazat kivételével elfogadta a tanácsi javaslatot. A vita ennél a tárgynál helyel-közzel annyira szenvedélyes volt, hogy egy ízben az elnöklő főispán a rendreutasítás jogaival is élt. Mint külön érdekességét a közgyűlésnek említjük meg, hogy a tanácsi előterjesztés alapján a közgyűlés engedélyt adott lómeszszárszék létesítésére is, végül a zöldség- és gyümölcs-piac kurkolásának ügye is düllőre jutott és ezzel egy közszükségleti kérdés nyert véglegesen kedvező megoldást.

A közgyűlés iránt a szokottnál nagyobb érdeklődés nyilvánult meg és a városatyák sokkal nagyobb számban is jelentek meg mint rendesen, habár a DMKE. kérdést kivéve nagyobb vita a közgyűlésen nem volt, mert a felszólalók valamennyien pártolták a tanácsi javaslatokat és csupán felvilágosítások megadása iránt intéztek kérdéseket az illető előadókhöz.

A közgyűlés részletes lefolyásáról az alábbiakat közöljük:

Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó hó 26-án megtartott rendes közgyűlésén Matkovits Béla főispán elnökölt. Jelen voltak a tanács tagjai részéről: dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármester, Profuma Béla alpolgármester, dr. Tapavicza György tanácsnok, dr. Wagner Károly tb. tiszti főorvos, Orbán Ignác műsz. tanácsos, dr. Jahn Robert főszámvevő, dr. Szabó Lajos tiszti főügyész, Profuma Robert tanácsnok, Payerle Nándor főkapitány, Balku Gyula, Schubert Márton számvevő, h. tanácsnok, Lákics János aljegyző, Paitz József pénztárnok, dr. Kungl Károly levéltáros, Bosnyákovich István számvevő, dr. Wiesiger Jenő közgyám. A bizottság tagjai részéről: Amon Pál dr., Balassa Henrik, Csirics A. Milán dr., Dietzgen Gábor, Gál Ödön dr., Gály József, Geiszler József, Grossinger János, Herczog István, Jefities Dömötör, Jovánovics T. Milán, Kassowitz Ármán dr., Königstädler Ottó dr., Krón Richard, Kubinyi Károly dr., Kurz Kornél, Ludwig József, Lusztig Nándor dr., Másiés Szima, Mayer Oszkár dr., Megyessy Ferencz, Mijatovics Milos

Miroszavlyevics Koszta, Moga Száva, Molnár Hugó, Nikolics István, Obradovics Gyoka, Políth Mihály dr., Rainer Simon, Siebold Ádám, Szlezák Lajos dr., Szojtkovics Száva, Szvinyarev Miladin dr., Urbán Ignác, Vilics Márk, Winkle István, Zsikics Milos.

A polgármester jelentése a közigazgatás június és augusztus havi állapotáról.

Ennek kapcsán a polgármester jelentette, hogy az említett hónapokban a város közegészségügye általában kedvező volt, a járvány egész ideje alatt egyetlen koleraeset kivül, amelynek áldozata egy átutazó idegen volt, még csak gyanus megbetegedés sem történt és hogy a ministerium által kiküldött közegészségügyi felügyelő a tett intézkedéseket mindenben helyeselte, s hogy a f. hó 11-én történt tüzeset alkalmával a városháza épületén támadt kár a biztosító társaság által egészben megtérített. Dr. Kassowitz Armin a tűz keletkezésének oka felől kért felvilágosítást, mire a polgármester azzal válaszolt, hogy a tűz nem a festéküzletben, hanem az azzal szomszédos de ahhoz nem tartozó pinczében támadt. Dr. Szvinyarev Miladin az almasi temető melletti szemétdomb rendezése, továbbá a locsolóhoz való víz használata és a gyepmester szabálytalan működése tárgyában tett észrevételeket, melyekre a polgármester megnyugtató felvilágosítást adván, a jelentés tudomásul vétetett.

A piaci helypénz díjtáblázatának módosítása és a zöldség- és gyümölcs-piac területének burkolása.

A tanácsi előterjesztés e pontnál az volt, hogy köztisztasági és közegészségügyi szempontból az említett piacnak a Flatt-utcától a Honvéd-kőzig terjedő része aszfalttal burkolassék be és ennek a miveletnek 61 524 K-ra rugó költsége 25 éven át évi 4 500 K-val állítassanak be a költségvetésbe, a fedezet pedig a helypénz emeléséből szereztessék olykint, hogy minden első zsák és kosár után 4 fillér minden további után 2 fillér helypénz szedessék, az elfoglalt terület után pedig négyzetölként 6 fillér fizetessék, eddig ugyanis az első kosár helypénze 4 fillér volt a többi akárhány is volt 6 fillér. Dr. Szvinyarev a kedvezőtlen gazdasági viszonyokra való tekintettel az ügy elhalasztását illetve napirendről való levételét indítványozta. Szojtkovics Száva szintén ilyen értelemben szólalt fel, Gály István, dr. Csirics A. Milán és dr. Lusztig Nándor kérdést intéztek az előadóhoz a fedezet összege valamint a terület ármentesítése tárgyában, míg dr. Amon Pál a Honvéd közön túli terület ármentesítésére hívta fel a figyelmet, Kubinyi Károly az aszfalt munkálatok ajánlati verseny után való kiírását ajánlotta, Miroszavlyevics Koszta és Kassowitz Armin intéztek még kérdést az előadóhoz. Orbán Ignác műszaki tanácsos minden irányban megnyugtató választ adott, Payerle Nándor főkapitány pedig azt a felvilágosítást adta, hogy a burkolattal ellátandó területen a piac elér.

A gimnázium hasznosítása.

A tanács javasolta, hogy 8.000 K költséggel a gimnázium bara-felé eső oldalán az önkéntes tűzoltóság elhelyezésére szükséges építkezések fogantatassanak. dr. Lusztig Nándor az iránt intéz kérdést, hogy mi történik a mostani helyiséggel, melyet a tűzoltóság eddig használt, Krón Richárd pedig föl-hívja a figyelmet, hogy az épület átalakítása folytan keletkezendő üzlethelyiségek nyilvános árlejtésen adassanak bére. A polgármester ama válasza után, hogy ugy a régi tűzoltó-helyiség, mint a mellette lévő volt Rohonyi-ház egyelőre bére és később eladatni fog, a tanácsi javaslatot elfogadták.

Ipariskola ügyek.

A tanács javaslata alapján a közgyűlés elhatározta, hogy az iparos tanonc-iskolában október 1-től kezdve 2 rajztermet rendez be és hogy a gör. kel. vallás tanítási órák számát a tanulók nagyszámára való tekintettel kettőtől háromra emeli fel.

Felekezeti tanítói családi pótlék.

Elfogadtatták ama tanácsi javaslat, mely szerint a felekezeti népiskolai tanítók 1914.

évre is megkapják a családi pótlékot és ezen a címen 10.200 K állított be a költségvetésbe.

A vasutas „Napközli Otthon” segélyezése.

Erre a célra a tanács javaslata alapján évenkénti 500 K szavaztatott meg 6 évi időtartamra.

A DMKE ügy.

A közgyűlés tanácskozás idejének legnagyobb részét a DMKE. ujvidéki fiókjának segélyezési kérdése kötötte le. A DMKE. ujvidéki fiókja három évre évenként 500 K segélyt illetve eddig élvezett eme segélynek 3 évre való meghosszabbítását kérelmezte. A tanács mint említettük a kérelem elutasítását javasolta a fent már közölt indokból.

Dr. Kubinyi Károly szállott sikra a tanácsi javaslat ellen, terjedelmes, de ismétlésektől nem éppen mentes, beszédben iparkodott kimutatni a tanácsi javaslat indokolásának helytelenségét, hosszasan érvelt amellett, hogy a fiók alapszabályszerű működésének megfelel, hogy kulturmissiót teljesít és hogy gazdasági viszonyaiban fenforgott netáni rendellenességek nem eshetnek a jelenlegi vezetőség terhére, különösen azt iparkodott zajos ellentmondó közbeszólások kíséretében cáfolni, hogy a fiók politikát űzne. Amidőn a szónok a segélymegtadásának okául saját kifejezése szerint „bizonyos olyan momentumokat” említett, melyeket nyilvánosan feltárni nem akar, Matkovics Béla főispán egyesenes felhívta a szónokot, hogy sorolja fel hát ama momentumokat a melyekre beszédjében céloz, de a szónok ezek felsorolásával adós maradt.

Dr. Demelrovič Vladimír polgármester, akit Kubinyi beszédjében apostrofált azzal, hogy az egyesület működése iránt nem tanúsított volna nagyobb érdeklődést kijelentette, hogy őt, valamint tisztviselő társait is csak egyetlen egyszer értesítették, hogy közgyűlés van és így meghívás hiányában az egyszernél többször meg nem jelenthetett. Dr. Lusztig Nándor beszéde elején kijelentette, hogy „névénél fogja nevezni a gyermeket” és nem habozik annak a hangsúlyozásával, hogy a segély megtadásának valódi oka politikai indok, kijelentvén, hogy a segély megtágadása esetén azt társadalmi úton fogják megszerezni.

Dr. Szlezák Lajos beszéde

Általános érdeklődés és feszült figyelem között dr. Szlezák Lajos országgyűlési képviselő szólásra, aki sűrű helyeslések között a következőkben vette védelmébe a tanács javaslatát:

„A magyar közéleti viszonyoknak nem éppen szép vonása az, hogy az emberek egymás meggyőződése iránt a legnagyobb türelmetlenséggel viseltetnek; aki nincs a másik véleményén az hazáárulók; úgy hogy azok akik a közéletben működnek ezen felfogás szerint két csoportban tartoznak: vagy hazafiak, vagy hazáárulók. Természetesen az ember lassanként megszokja ezt és amilyen mérgező hatású ez a dolog első ízben éppen olyan nevetségessé válik utóbb a gyakori használat által. Biztosítja a felszólalókat, hogy a többség hazafias érzelmeikben való ketelkedésre a kisebbség részéről el volt készülve és arra hogy megtörténnek azok a hazafias kiszólások, melyek most elhangzottak azért, mert az egyesület működését a tanács jogos kritika tárgyává merete tenni, előre bocsátja, hogy nem a DMKE. működéséről hanem a DMKE. ujvidéki fiókjának működéséről van szó és ez nem egy és ugyanaz. Tüzetesen sorra veszi a szónok a DMKE. legutóbbi nyomatott felhívásában foglalt program-pontokat és egyenként mutatja ki, hogy azok közül ép itt Ujvidéken 10 évi működése alatt a fiók semmit sem valósított meg, holott a magyar kulturmissió teljesítéséről van szó, akkor annak bizonyára Ujvidéken volna helye, de e helyett még azt az egyesületi tisztviselőt íss aki fáradságos és ernyedetlen munkássággal legalább azzal iparkodott kulturmissiót teljesíteni, hogy vidéken felolvasások után terjesztette a magyar nemzeti eszmét, az egyesület ügyszólván elcsapta hivatalából.

Hangsúlyozza, hogy igenis az egyesület politikailag, nem akar részletesen kitérni erre, de rámutat hogy igenis ép azok politikálnak leginkább akik most Pilátusként mossák a kezüket. Az egyesületi életben észlelt szabálytalanságok tekintetében hivatkozik az egyesületi jegyzőkönyvekre, mely szerint ott nem a legkifogástalanabb gazdálkodás uralkodott és ezért nem a volt elnökséget támadták, mely elsősorban lenne ezért felelős, hanem az egyesület titkárait dr. Piukovich Sándort üldözték, aki pedig a legbuzgóbb fáradsággal iparkodott az egyesület céljainak megvalósítására. Kimutatja a szónok, hogy teljesen objektív szempontok vezették a tanácsot, amely elvégre is az egyesület felett kritikát gyakorolni jogosult, rámutat arra is hogy központi gazdasági vezetés is több fővárosi lapban annak idején erős támadásoknak volt kitéve anélkül, hogy az érzéberni vádak akár megerősítettek, akár megcáfoltak volna, hogy eszerint az egyesületnek 90%-ot fordít adminisztratív kiadásokra és csak 10%-ot az egyesületi célokra, kiemeli hogy a törvényhatóság egy egylet támogatása elől sem zárkozik el, bár ujvidéki kulturregylet ezt nem is kérte a DMKE-en kívül, de ezuttal amíg az egyesület alapszabályszerinti céljait visszahozza nem tér, a támogatás megtágadását teljesen indokoltnak tartja.”

A közgyűlés többsége zajosan helyeselte a szónokot. Dr. Kubinyi Károly újabb is felszólt, de lényegében előbbi felszólalását ismételte meg de az előtte szóló által felhozottakat bizonyítékokkal megcáfolnia nem sikerült. Ezek után a közgyűlés túlnyomó többséggel a tanács javaslatát fogadta el.

Szünet.

Dr. Kassowitz Armin bizottsági tag tekintettel az időközben beállott izz. ünnepre, kérte a tanácskozás felfüggesztését, amit a főispán egy félórai tartamra el is rendelt.

Költségvetés.

1914. évi költségvetések vita nélkül elfogadtattak, ennek eredményeként a pótdadó 67% lesz. Krón Richárd felszólalására a főszámvevő és a polgármester a vagyon-leltár elkészítése tárgyában megnyugtató választ adott.

Lómészárszék.

A tanács javaslata alapján Horvát András és társainak lómészárszék felállítása engedélyeztetett.

Ezek után még Forster Géza és dr. Tapavicza György tanácsnokoknak 10 heti, dr. Ofner főorvosnak 3 havi szabadság engedélyeztetett és dr. Sattler Máttyás orvosi oklevele meghirdetett. Elnökök főispán, több tárgy nem lévén, 7 órakor a közgyűlést bezárta; a jegyzőkönyv hitelesítésének határidejét szeptember 30-ára kitűzte; jegyzőkönyv hitelesítőkül Kurcz Kornél, Nikolics István és Krón Richárd bizottsági tagokat nevezte ki.

HIREK.

Ő Felsége nevenapja. A keblünkben honoló érzelem sugalja, hogy megdöbbenjon szívünk, valahányszor kifejezést kell adnunk legalkotmányosabb uralkodónk iránt érzett hódolatunknak. Dicsőségeseen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferenc József, a megpróbáltatások közepette is népei boldogításáért minden lehető elkövetett. Békés kormányzásának ideje alatt hazánk fölvirágozott, erőben gyarapodott, neve tiszteltté lett. A nemzeti érzés élénken lüktető ereje éreztetni ma hatását az egységes magyar állam kiépítésére irányuló munkákban. Ez összhangzó működés, a király és a nemzet közti együttérzés eredménye, mely, hogy minél tartósabb legyen, október 4-én, szeretett királyunk névünnepe is, egy szívvel-lélekkel fohászodjunk a Mindenhathoz, hogy árassza szent áldását koronás királyunkra, hogy hű magyar népet még sokáig kormányozza boldogítsa.

Izraeliták üjlesztendeje. Csütörtökön 5674. üjlesztendjüket ünneplik izraelita val-

lása polgártársaink. Ez alkalommal előző nap este 6 órákor, október 2. és 3-án délelőtt és délután az imaházban istentiszteletek tartottak.

Kereskedelmi tanoncok felszabadítása.

Egyes kereskedők abból a célból, hogy a náluk levő tanoncokat a kötelező tanonciskolába járás alól mentesítsék, a tanoncszerződésben meghatározott tanoncidejű lejártá előtti is felszabadítják azokat. A tanoncoktatás szempontjából káros ez a szokás, miért is a kereskedelmi miniszter annak megszüntetése végett felhívta az illetékes hatóságokat, hogy csak olyan tanoncnak állítsanak ki bizonyítványt, kinek a tanoncszerződésben megállapított tanoncideje tényleg lejárt.

A DMKE. közgyűlése. Kevés érdeklődés mellett, nyomott hangulatban tartotta meg szeptember 28-án vasárnap d. e. 11 órákor a DMKE. rendkívüli közgyűlését. Ebben a fontos nemzeti és társadalmi misszióra hivatott egyesületben — miként dr. Zoltán Géza fővárnagy bíró, az egyesület elnöke is hangoztatta megnyitó beszédében — hónapok óta dúl az alkotó munkát bénító egyenetlenség. A közgyűlés tárgyszórendjén két pont szerepelt, u. m. 50 választmányi tag, valamint egyesületi titkár és segédtitkár megválasztása. Ezt megelőzőleg felolvastatták *Chrompazsky Ignác* áll. polg. isk. igazgatójának az egyesületből kilépését és a viselt ügyvezető alelnökségről való lemondását tartalmazó levele. Titkárnak *Mészáros József* tanár, segédtitkárnak *Dzobai István* tanár választott meg. Ezek után elnök bejelentette, hogy a Vasutas Szövetség segély iránti kérelmet pártolól fog felterjesztette a központnak, s egyetértő békére, valamint intenzív munkára buzdítva a tagokat, a gyűlés $\frac{1}{2}$ 12 órákor véget ért.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü anyánk, nagyanyánk és rokonunk

özv. Wachtl Jánosné
szül. Apró Erzsébet

elhunyta alkalmával részvétellel felkerestek és végtisztességén megjelentek, ez uton is köszönetet mondunk.

Ujvidék, 1913. szeptember 27-én.

A gyászoló család.

Pompeji utolsó napjal "Edward Bulwer érdeklősítő regénye után készült 2400 m. hosszú filmkolosszus, mely mindenütt óriási feltűnést keltett, s amely a budapesti „Omnia“ mozgóban is hetekig vonzott telt házat, került színre kedden, szerdán és csütörtökön az APOLLO és TIVOLI mozgóban. A közönség óriási tömegben kereste fel a két mozgot. hogy e remek képet megnézhesse, mert hírből már mindenki ismerte. Csak dicsérni tudjuk a lelkes igazgatót, hogy módot nyújtott közönségünknek is e nagyszerű kép megtekintésére.

Figyelmeztetés. A folyó évi október hó 6. 7. 8. és 9-én tényleges szolgálatra bevonuló újoncok és póttartalékosok figyelmeztetnek, hogy élelmicikkeket ne vigyenek magukkal, mert azok a koleraveszélyre való tekintettel mind megsemmisítetnek.

Megrövidül a harangozás. A templomok környezetében lakó családok vannak leginkább kitéve a templomi harangok zugásának. Ezek tudják leginkább, hogy a különböző nagyságu templomi harangok — egyenkint és együttesen megszólatva — mennyire háborgatják a csendet és nyugalmat. Belátták ezt az egyházi vezetőségek is, miért is a kath. püspökök elhatározták, hogy a harangozást megrövidítik. A megállapodás szerint délnél és este 5 percig szólhatnak a harangok, máskor csak fél percig. A reformot először a városokban próbálják ki, s ha beválnak, akkor a falvakra is kiterjesztik ezt az üdvös újítást.

A szerb színtársulat október hó 5-én kezdi meg előadásait a Dungserszky-féle színházban. A műsoron igen sok újdonságot mutatnak be, sok magyar darabot is.

Zsirszódát ivott. Zsiga Márton zentai lakos a felelti bánatában, hogy vadházasságban élő felesége folyton zsörtölődött vele, este a lakásán zsirszódát ivott. Gyógykezelés végett beszállították a kórházba.

Bezárt iskolák. A kolerajárványra való tekintettel a vármegyei alispán az összes öbesei iskolák bezárását rendelte el.

Orvoshiány. Szabadka városa pályázatot hirdetett a nagyfényi orvosi állásra, de egyetlen egy pályázó sem jelentkezett.

Scoltúty Ferenc vármegyei alispánunk, Poroszlószáiba utazott tanulmányi utra. Távollétének ideje alatt dr. Szabovlyevits Dusan vm. főjegyző vezeti az alispáni hivatalt.

Beszűntetett vásárok. Bács-Bodrog vármegye alispánja a koleraveszélyre való tekintettel a bácskai összes vásárokat további intézkedésig beszüntette.

Kalocsa-uj érseke. Mind határozottabb formában közlik a lapok, hogy Kalocsának érseke gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök lesz, míg utódja az erdélyi székben Fetser Antal nagyváradi kanonok lenne.

40 éves szakácsné

ajánlkozik gazdasszonyoknak. — Cim:
TORNIA, Ujvidék Széchényi-u. 4. sz.

4327/1913. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A zsabalyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Berger Rosonbaum és Sterz ujvidéki cég végrehajtatónak Mandics Glisa bfalvai lakos végrehajtatást szenvedett elleni 353 K 24 f tőke és jár. irá t folytatott végrehajtatási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék és a zsabalyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén I. a boldogasszonyfalvai 845. sz. betében A. 1—2. 860 hrszámú 405 ö. i. sz. ház 263 □ öi területű udvarral és 870. hrszám 209. □ öi beltelki kert 159 K 2. a. bfalvai 576. sz. betébe A. I. 1—2. sor, 110 hrszám 162 öisz. ház 83 □ öi udvar és 111. hrsz. 124. □ öi beltelki kertnek végrehajtatást szenvedett illető 3/4 rész jutaléka 675 K 3., a bfalvai 113. sz. betében A. I. 1—2. sor, 996. hrszám 589 öisz. ház 99. □ öi udvar és 997. hrszám 182. □ öi beltelki kert végrehajtatást szenvedett illető 3/4 részjutaléka 3032 K 25 f kikiáltási árban nyilvános árverés útján elfog adatni. Megjegyeztetik hogy az árverés a bfalvai 376 sz. betében A. I. 1—2. sorszám ingatlan 1/7 részére C. 4. sorszám alatt özv. Markovics Tódorné és Mijón Mária javára bekebelezett szolgalmi jogot nem érinti, amenyiben azonban a szolgalmi joggal terhelt ingatlanok a szolgalmi jog fenntartásával oly árban adatnak el amely szolgalm telekkönyvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezett szempontjából ezennel 18 K megállapított összeget meg sem ütné az árverés hatálytalanná válik, s az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül nyomban elárvereztetik.

Határnapul 1913. évi október hó 18-ik napjának délutáni 3 órája Boldogasszonyfalva községvárához kitézetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 10%-át. venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése értelmében adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígéretnél magasabban 10%-ra kiegészíteni ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatattik, részt nem vehet.

A 110., 111., 869. és 870. hrsz. ingatlan kikiáltási ár felénél a többi két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

A vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog becsámítottatni.

Zsabya, 1913. évi május hó 28-án.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Waisz s. k.
kir. jbró.

Vujkovics Károly s. k.
kir. telekkönyvvezető.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
IGAZGATÓSÁGA

237263/1913. szám
Fi II.

A magyar királyi államvasutak téli menetrende 1913—1914. évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmaz:

A budapest nyugati p.-udvar—marcheggi vonalon az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11:50 órákor érkező vonat megszűnik; a Párkány-Nánáról Budapestre délelőtt 8:45 órákor érkező vonat csak Nagymarostól közlekedik; a Budapestre este 7:55 órákor induló vonat Párkány-Nána helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestre Nagymarosra d. e. 11:35 órákor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8:10 órákor érkező vasár- és ünnepnapon vonat megszűnik; a Budapestre d. u. 3:55 órákor és d. u. 5:20 órákor induló vonatok Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10:25 órákor érkező vonat csak Vactól marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6:35 órákor Budapestre érkező és Budapestre éjjel 11:35 órákor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszüntetettek; a Rákospalota Ujpestre Budapestre éjjel 3:51 órákor érkező vonat elmarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggre este 8:50 órákor induló vasár- és ünnepnapon vonat. A Budapestre Marchegg felé d. u. 2 órákor induló gyorsvonat Párkány-Nána és Galánta állomásokon nem fog megállani, helyette e két állomáson a d. u. 2:30 órákor induló gyorsvonat áll meg.

A budapest keleti p.-udvar—hatvan rukai vonalon a Budapest-Józsefvárosra Gödöllőre reggel 5:50 órákor érkező és a Budapest-Józsefvárosról-Gödöllőre este 7:00 órákor induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapon Budapest-Gödöllő között megszűnik.

A budapest keleti p.-udvar—lawocnei és a miskolc—kassai vonalon a Budapestre Kassa felé d. e. 9:35 órákor induló és a Budapestre Kassa felől este 6:25 órákor érkező idény gyorsvonatpár szeptember 30-án megszűnik, december 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztetik.

A budapest keleti p.-udvar—predeali vonalon a Nagyváradról Kőbánya felső p.-udvarra minden hétfőn reggel 6:32 órákor érkező vonat forgalma kiterjesztetik Budapest keleti p.-udvarra, ahova reggel 6:40 órákor fog érkezni; a Budapestre—Nagykállára d. u. 2:25 órákor induló és a Budapestre Nagykálláról este 8:10 órákor érkező vasár- és ünnepnapon vonatpár megszűnik; a Predeáról Budapest nyugati p.-udvarra reggel 7:35 órákor érkező vonat Apahida állomáson szeptember 16-tól kezdve feltételeesen meg fog állni; a Budapest nyugati p.-udvarról este 9:35 órákor és az este 10:50 órákor induló gyorsvonatoknál a megállás Kolozs—Kolozskarára szeptember 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról Budapest felé d. u. 1:13 órákor induló gyorsvonat Sztánó állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichybarlangnál a vonatok a téli évad tartama alatt nem állanak meg. A Budapest nyug. p.-udvar—Kolozsvár között közlekedő Budapest nyug. p.-udvarról d. u. 2:22 órákor induló, valamint az oda d. u.

1-50 órákor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette a Budapest nyugati p. udvar—Székelykocsárd—Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról este 10-50 órákor induló, valamint az oda reggel 6-50 órákor érkező gyorsvonatpár lesz III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A budapesti nyug. pályaudvar—országi vonalon a Budapestről—Ceglédre d. e. 11-55 órákor induló és a Budapestre Ceglédre este 9-20 órákor érkező vasár- és ünnepnap, valamint a Szegedről Kiskunfélegyházára este 8-10 órákor induló és a Szegedre Kiskunfélegyházáról reggel 5-37 órákor érkező napon-tai vonatok megszűnnek, Karánsebestől—Lugossig a Karánsebesről este 10-30 órákor induló tehervonatra a személyszállítás megszűnik.

A zombolya—nagybecskereki vonalon a Torontálszécsényre reggel 7-55 órákor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerek-Bégaparttól fog közlekedni.

A budapest keleti p. udvarfiumei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9-35 órákor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony—Pusztaszabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik. A Budapestről Fiuméba este 7-40 órákor induló gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik, Budapest keleti p. udvar és Budapest Kelenföld között azonban 1914. februárban minden hétfőn, csütörtökön és szombaton a wien—budapest—tírol—rivireai empressvonat hálókocsijával forgalomba helyeztetik. Skradtól—Fiuméig a vasár- és ünnepnap-i idényvonat megszűnik.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

ANGOL nyelvben Berlitz-módszer szerinti oktatás új tanfolyama megkezdődött. Jelentkezni lehet PARSONS G. tanárnál, Tököly Imre-utca 3. 8--

Ujvidék szabad királyi város közkórháza.

41. szám./1913. kórh. íg.

Árlejtési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város közkórháza 300 pár papucs, 100 pár félcipő biztosítására pályázatot hirdet. Pályázók kötelesek pályázataikat mintakészítményekkel az ár pontos megjelölésével a közkórház gondnokságánál benyújtani. A mintadaraboknak teljesen a kórház gondnokságánál megtekinthető előírt mintának kell megfelelnie úgy minőség, mint kivitel tekintetében. A pályázók tartoznak a pályázat összértékének 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kórház gondnokságánál letétbe helyezni s tartoznak a megrendelt árut a megrendeléstől számított 30 napon belül szállítani, ellenesetben a megrendelés hatálya megszűnik. Pályázati határidő október hó 11. déli 12 óra. Később benyújtott pályázatok figyelembe nem vétetnek.

A kórház igazgatóságának, illetve a városi tanácsnak joga van a megrendeléssel bárkit a pályázók közül tekintet nélkül a benyújtott árakra megbízni, ugyszintén a megrendelést nem egy, hanem több pályázónak csoportként is kiadni.

Ujvidék, 1913. évi szeptember hó 29.

Dr. Schossberger Sándor s. k. igazgató-főorvos.

1-2

Magyar királyi államvasutak
258913/1913. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teherárutáráiban d. e. 9 órákor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Arad állomáson	1913 okt. hó 13-án
Békéscsaba	" " " 14-én
Brassó	" " " 27-én
Budapest dp. teherp. u.	" " " 20-án
Budapest ny. pályaudvar	" " " 23-án
Debrecen	" " " 21-én
Eszék	" " " 13-án
Fiume	" " " 25-én
Győr	" " " 20-án
Kassa	" " " 17-én
Kolozsvár	" " " 15-én
Losonc	" " " 24-én
Miskolc	" " " 20-án
Nagyszében	" " " 29-én
Nagyvárad	" " " 24-én
Pápa	" " " 22-én
Pécs	" " " 14-én
Pozsony	" " " 23-án
Sátoraljaúj hely	" " " 27-én
Szabadka	" " " 16-án
Szatmárnemti	" " " 16-án
Szeged	" " " 15-én
Szolnok	" " " 22-én
Temesvár Józsefváros	" " " 23-án
Ujvidék	" " " 28-án
Zágráb	" " " 21-én

Budapest, 1913 szeptember hóban.

(Utánnyomás nem díjaztatik.) *Az igazgatóság.*

FIGYELEMI FIGYELEMI
80.000 pár cipő!

4 pár cipő 9 koronáért!

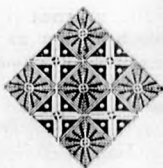
Mután több nagy gyár fizetési nehézségekkel küzd. megbízást nyertem, hogy nagymennyiségű cipőkészletet, melyen leszállított áron eladjak. Bárkinék eladok 2 pár férfi- és 2 pár női fűzőcipőt, erősen szögelt talppal, barna v. fekete színben, elegáns kivitelben; a méret szám vagy centiméter szerint. — A 4 Pár cipő csupán 9 koronába kerül.

Szétküldés után vét mellett!

S. A. Leser Krakau (Ausztria)
Josefgasse 10. L. 7318. 2-10

Cserébe beleegyezem, esetleg a pénzt is visszaküldöm.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyártás M.

UJVIDÉK,
Ferenc József-tér 1. I. emelet, 1. lépcső (Krón-féle nagyáruház.)

Rendelés: d. e. 8-tól d. u. 6-ig.
TELEFONSZÁM 112.
Vidékiek soron kívül!
Tanuló felvétetik!

14-

ELADÓ az irregi ország-
uton Ngs.

Bővebb: Dr. SZLEZÁK nyaralója mellett fél hold nemes szőlőtelep igen jutányos árrban. 3-10

Magyar királyi államvasutak.

245089/1913. sz.
F. IVa.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak és a kezelésük alatt álló helyi érdekű vasutak állomásain akár zsákokban, akár ömlesztett (alla rinfusa) állapotban feladásra hozz

morzsolt uj (friss) tengeri

folyó évi október hó 1-től visszavonásig, de legkésőbb 1914. március hó végéig a vasuti üzletszabályzat 67. §. (5.) bekezdésében foglalt határozomány alapján — az élő állatok, a friss hus, a friss gyümölcs, a friss főzelék és a tojás kivételével — minden egyéb kocsirakományu teheráru és minden más gabonaszállítmány előtt

közérdekből sorrenden kívül,

de az uj (friss) tengeri feladásának sorrendjében fog kocsiba rakatni és elszállíttatni.

Amennyiben pedig a befuvarozás alkalmával a berakásra kocsit nem állana azonnal rendelkezésre, a morzsolt uj (friss) tengeri csak az üzletszabályzat 64. §. (2.) pontjának alkalmazása mellett vétetik át mindaddig, míg az állomás tárolási hely felett rendelkezik.

Budapesten, 1913. szeptember havában.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik)

Ingyen ráfizetés nélkül becserél öreg használt gramofonlemezeket ujakra **Wagner Hangszerkirály** Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. Címre ügyeljen. 38-100

1614. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenell közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1913. évi 9966. számú végzése következtében dr. Bruck Benő ügyvéd által képviselt Horváth Ákos cég javára 382 K 89 f s jár. erejéig 1913. évi június hó 20-án foganatosított kiélegítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2240 K-ra becsült következő ingóságok u. m.: különféle női kézimunkák, bolti álványok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírótság 1913 évi V. 1116 sz. végzése folytán 382 K 89 f tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken II. Rakóczy Ferenc ut 6. sz. a. leendő megtartására 1913. október 6. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenell oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kiélegítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi szept. hó 19.

Horváth, kir. bír. végrehajtó.

A legdusabb és legszebb ékszerüzlet
— a róm. kath. hitközség ujonnan épült palotájában van. —
Tulajdonos: **Regényi Kálmán.**